

Muzikinės kompetencijos vertinimas

Lekt. Žydrė Jautakytė,

Lietuvos edukologijos universitetas

Meninio ugdymo katedra

Ugdymo plėtotės centras

Kalbų ir meninio ugdymo poskyris

1 tezē

**Muzikinē kompetencija turi būti vertinama
kompleksišai**

Kas yra muzikinė kompetencija?

- 3 veiklos sritys – 4 subkompetencijos
- muzikinė raiška / kūryba (galėtų būti atskira subkompetencija)
- muzikos klausymasis, apibūdinimas ir vertinimas
- muzikos pažinimas socialinėje kultūrinėje aplinkoje
- muzikinis raštingumas – skersinė subkompetencija

Į(si)vertinimo kriterijai

0 – neturiu jokios patirties; nieko nemoku; nieko nesuprantu....

1 – žengiu pirmuosius žingsnius; bandau – sekasi sunkiai...

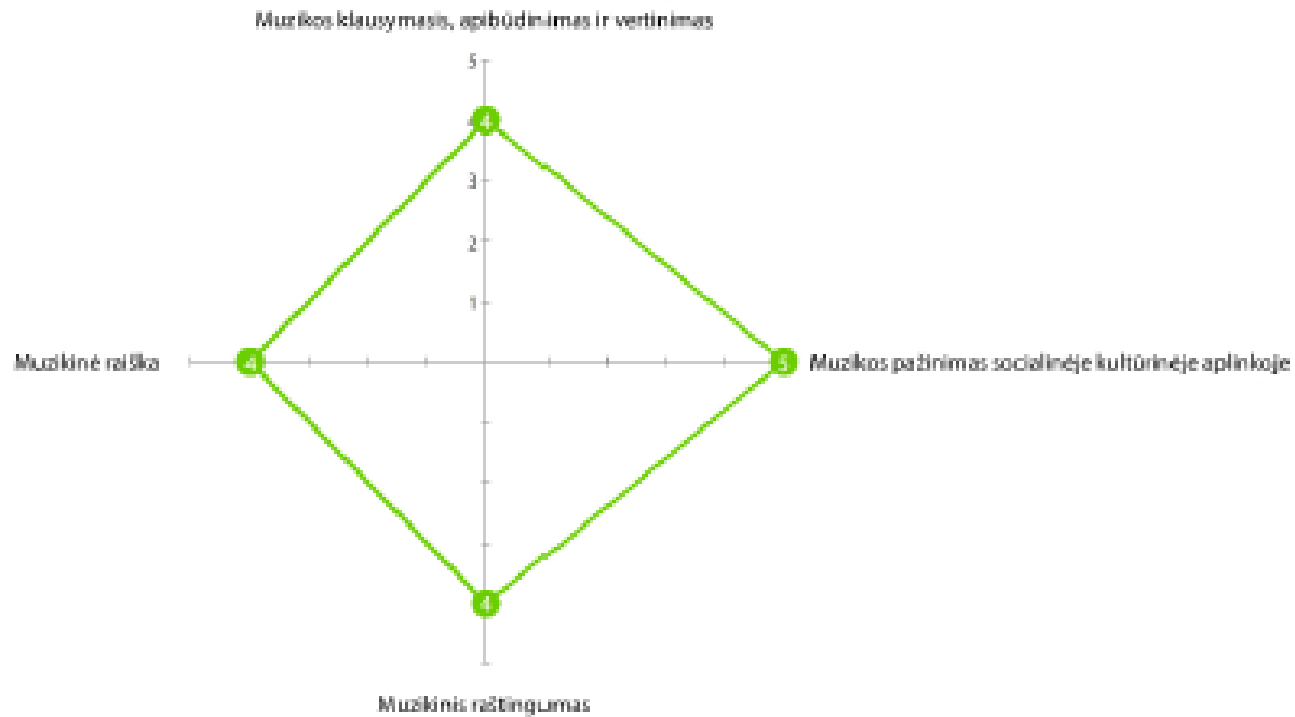
2 – galiu kai ką atlikti; kai ką žinau, suprantu, bet dar liko daug neaiškumų, klausimų...

3 – padedamas mokytojo ar draugų galiu atlikti visas užduotis; man sekasi neblogai...

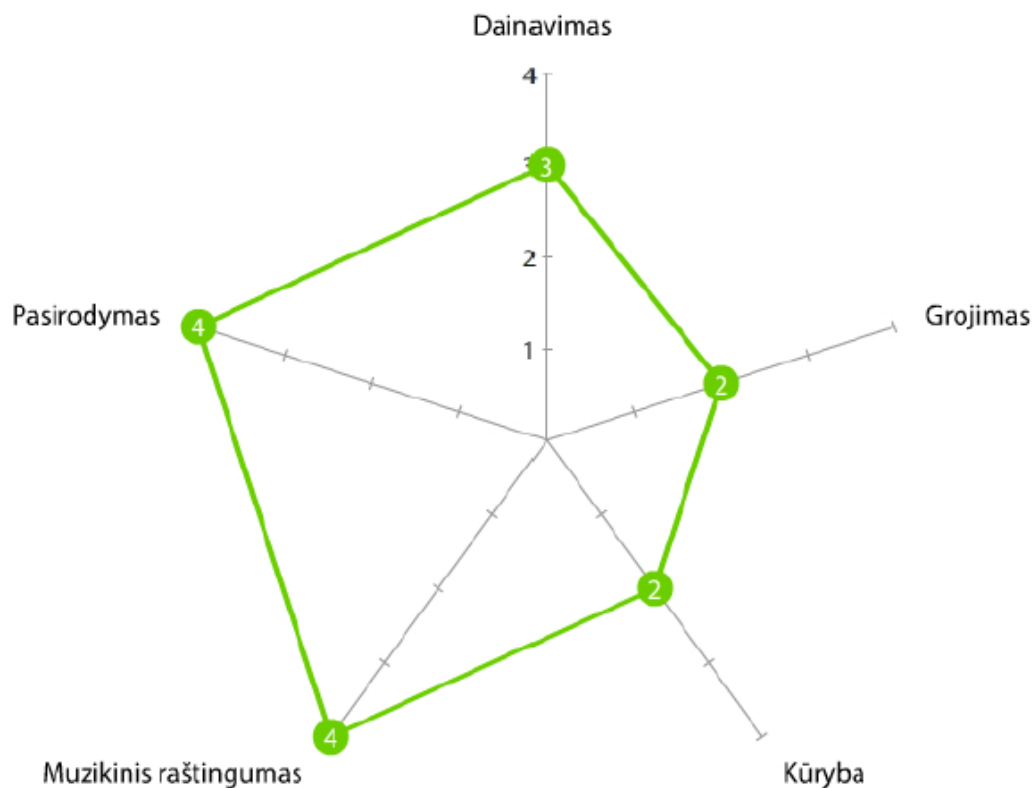
4 – visas užduotis galiu atlikti savarankiškai, man sekasi gerai....

5 – visas užduotis galiu atlikti puikiai, padedu kitiems, pasiūlau užduočių, veiklų, idėjų...

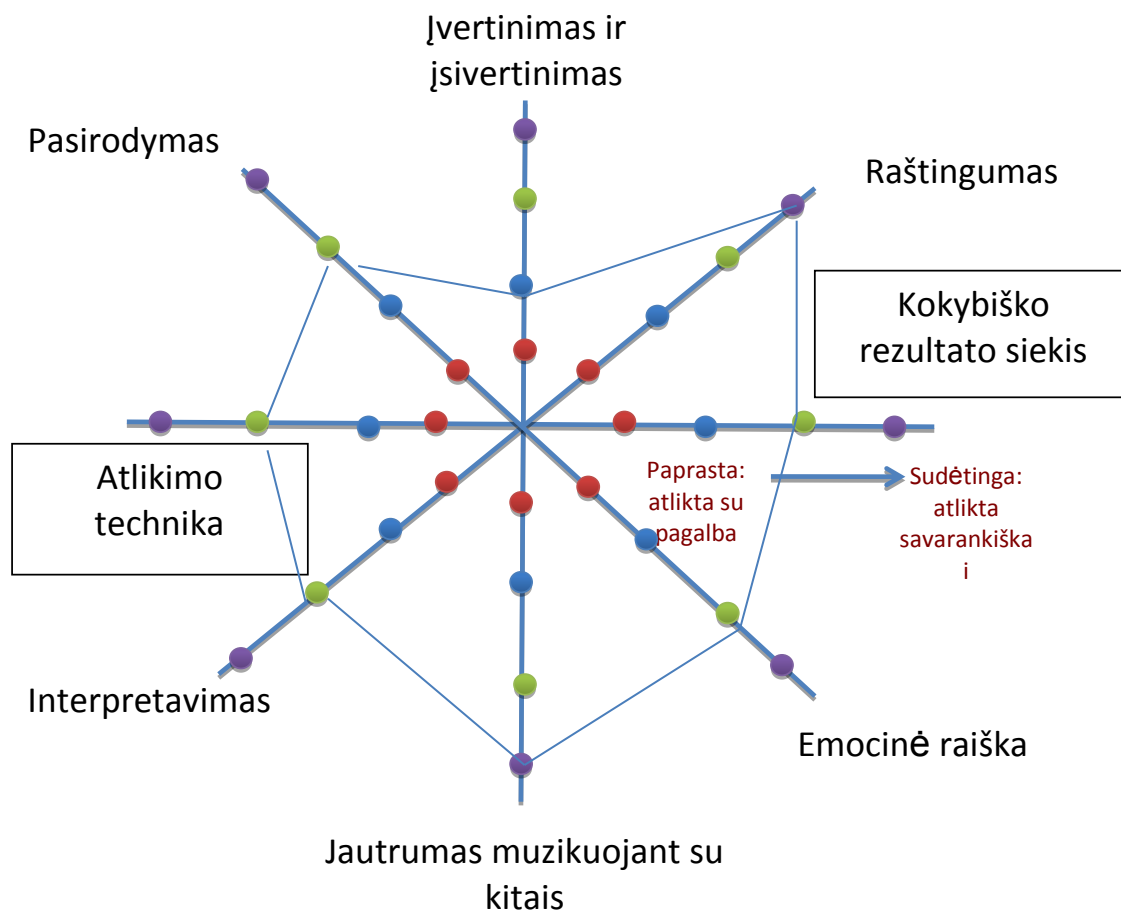
Muzikinės kompetencijos žemėlapis

Muzikinės raiškos subkompetencija

Muzikavimo subkompetencijos žemėlapis

<http://mokomes5-8.ugdome.lt/index.php/voratinklis-menu>

2 tezė

Vertinimas padeda mokymuisi

Vertinimas mokymuisi

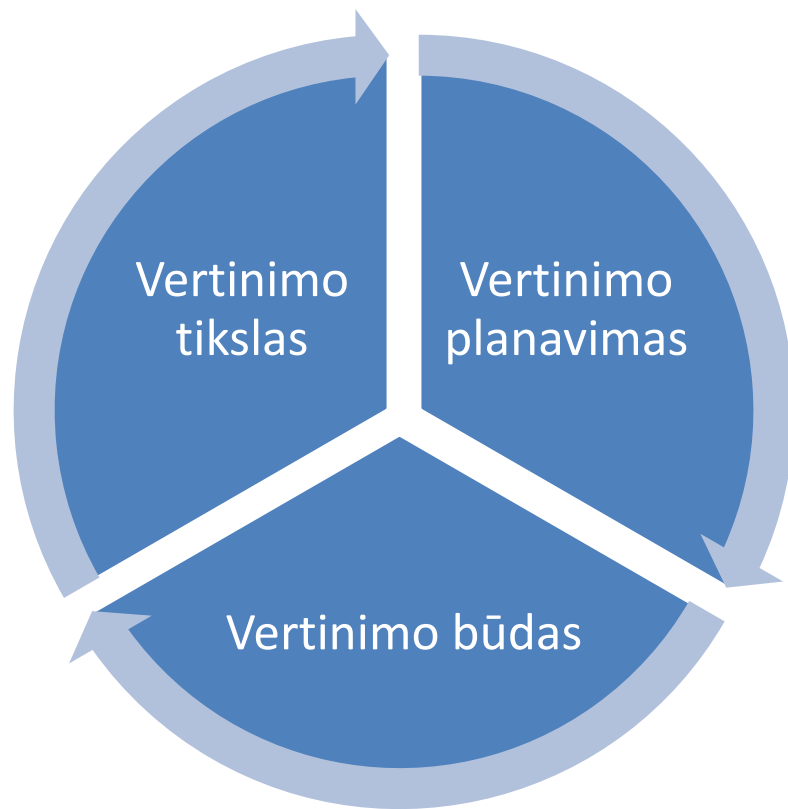
- tai toks mokinių informavimas apie jų mokymąsi, kuris padėtų mokiniams siekti dar geresnių įtvirtintų rezultatų.
- Grįžtamojo ryšio individualumas, asmeniškumas gali būti parama žemesnių pasiekimų ir gebėjimų mokiniams, o iššūkis – gabiesiems.

Vertinimo efektyvumo užtikrinimas

- Išaiškinti mokiniams mokymosi uždavinius.
- Patikrinti, ar mokiniai suprato keliamus mokymosi uždavinius.
- Supažindinti mokinius su pasiekimų reikalavimais ir padėti suprasti, kada reikalavimai jau yra įgyvendinti.
- Paaiškinti vertinimo sprendimus taip, kad mokiniai žinotų, kaip pasitaisyti, kaip pagerinti pasiekimus.
- **Rodyti aukštus lūkesčius ir įtikinti mokinius, kad jie gali parodyti geresnius rezultatus, pagerinti anksčiau atliktą darbą.**

Vertinimo kriterijai

- Pateikiant vertinimo kriterijus vartoti mokiniams suprantamą kalbą; klausiant patikrinti, ar mokiniai suprato kriterijus.
- Pasitelkiant pavyzdžius parodyti, kaip vertinimo kriterijai gali būti išpildyti.
- Įtraukti vieniems kitų vertinimą taikant nurodytus kriterijus.
- Skatinti įsivertinimą veiksmingai panaudojant vertinimo kriterijus.

Vertinimo būdai, taikyti muzikos pamokose

- Kaupiamasis pažymys – visuminis kompetencijos vaizdas, klasės valdymo būdas
- Diagnostinės užduotys – išsiaiškinti, kokia situacija, pasiekimai
- Formuojamieji komentarai – UGDYTI(-s), tobulėti
- Vertinimo kriterijai – akcentuoti tai, kas svarbiausia
- Įsivertinimas – suprasti, ko išmoko

Vertinimo planas

Mokymosi ciklas	Įvadinės pamokos	Kas yra muzika, kas ją kuria ir atlieka.	Muzikos funkcijos – kam, kada ir kokia muzika skamba	Lietuvių liaudies ir pasaulio muzika	Apibendrinimas
Pamokų skaičius	1–2	7–9	7–9	8–10	3
Dominuojančios veiklos sritys	Visos	Muzikos klausymasis, tiriamasis darbas.	Muzikos klausymasis, dainavimas, grojimas, kūryba	Dominuojančios veiklos: Dainavimas, grojimas, kūryba, pasirodymas	Dominuojančios veiklos – Pasirodymas, vertinimas
Vertinimo tipai	Diagnostinis	Formuojamasis ir diagnostinis	Formuojamasis ir diagnostinis	Formuojamasis ir diagnostinis	Diagnostinis
Vertinimo būdai	Įsivertinimo užduotis (gebėjimų žemėlapis) Diagnostinės užduotys dainavimo, grojimo, kūrybos, muzikos klausymosi ir raštingumo lygiui nustatyti	Muzikos klausymosi testas Dainavimo užduotis tiriamasis darbas Kaupiamasis įvertinimas	Kūrybos užduotis Grojimo užduotis (kūrybos užduoties atlikimas) Muzikos klausymosi testas Kaupiamasis įvertinimas	Lietuvių liaudies dainos atlikimas Lietuvių liaudies kūrinio grojimas Kaupiamasis įvertinimas	Pasirodymas (kriterijai) Testas

Vertinimo kriterijai

Kriterijus	Aprašas	Taškai
Ritmo tikslumas	Visa daina atlikta ritmiškai tiksliai	4
	Pasitaikė vienas kitas nereikšmingas netikslumas	3
	Tam tikri pasikartojantys ritmo netikslumai	2
	Daug netikslumų	1
Intonacijos tikslumas	Visa dainos melodija atlikta tiksliai	3
	Pasitaikė vienas kitas nereikšmingas netikslumas	2
	Tam tikri pasikartojantys intonavimo netikslumai	1
Kvėpavimo, laikysenos ir tarties taisyklingumas	Visas atlikimas pasižymėjo taisyklingumu	3
	Pasitaikė vienas kitas tarties ar laikysenos netikslumas	2
	Kvėpuojama taisyklingai, tačiau vietomis neaiški tartis arba netaisyklinga laikysena.	1
Dainos tekstas	Visas dainos tekstas padainuotas mintinai. Gali padeklamuoti tektą.	3
	Visas dainos tekstas padainuotas mintinai.	2
	Pasitaikė pamirštų teksto vietų	1
Kita		

Vertinimo kriterijai

1.1.1. Atlikimo technikos įgūdžiai.	Atlikdamas kūrinis kandidatas demonstruoja išlavintą balso / instrumento valdymo techniką ir taisyklingą laikyseną.	3
	Atliekant techniškai sudėtingesnes kūrinio vietas paaiškėja, kad atlikėjui trūksta atlikimo technikos įgūdžių.	2
	Viso kūrinio atlikimas atskleidžia, kad mokiniui trūksta atlikimo technikos vieno ar kito aspekto (kvėpavimo, garso formavimo, laikysenos, artikuliacijos ir pan.) įgūdžių.	1
	Atlikimo technikos įgūdžiai nesuformuoti.	0
1.1.2. Atlikimo tikslumas.	Kūrinių atlikimas tikslus intonacijos, ritmo ir tempo požiūriu.	3
	Atliekant kūrinį pasitaiko pavienių, neiškraipančių muzikinio teksto, intonavimo, ritmo ar tempo netikslumų.	2
	Atliekant kūrinį pastebimi pasikartojantys intonavimo, ritmo ar tempo netikslumai.	1
	Atlikimo netikslumai trukdo suvokti kūrinio muzikinį tekstą.	0

Užduoties formuluotė ir formuojamieji komentarai

1 etapas. Mokomės atlikti dainos ritmą. Tai darome iš natų, sudėtingesni taktai išmokstami pakartojant mokytojo (arba pažengusio mokinio) ritmavimą.

- „Pirmas ir trečias taktai atlikti puikiai, tačiau antrame takte netiksli sinkopė (per trumpai išlaikyta suliguotą natą). Kas nutinka, kai to paties aukštumo natos yra suliguojamos? Pakartokime šį taktą.“
- „Puiku! Beveik visą dainą suritmavome tiksliai. Tik dar reikia atkreipti dėmesį į aštuntinę pauzę takto pradžioje – kartais ją padarome per trumpą. Kokią takto dalį užima aštuntinė pauzė 2/4 metro takte? Kokią natą šios dainos atveju geriau pasirinkti pulsacijai – aštuntinę ar ketvirtinę? Kodėl? (**Pulsas** – akustiškai juntamas muzikinio ritmo periodiškumas, pagrįstas stipriųjų ir silpnųjų takto dalių kaita.). Atlikime ritmą pulsuodami aštuntinėmis. Ar taip patogiau?“

2 etapas. Mokomės dainos melodiją. Kadangi dainos melodija nesudėtinga, tai darome solfedžiuodami. Kartu su mokiniais solfedžiuoja ir mokytojas.

- „Pasitaikė nemažai netikslumų. Man atrodo, kaip taip nutiko todėl, kad labai skubėjome. Pabandykime solfedžiuoti lėčiau.“
- „Uždainio melodiją jau solfedžiuojame puikiai. Tačiau priedainio 3,4, 7 ir 8 taktai nelabai pavyko. Pažiūrėkite, kaip čia juda melodija – kas pasikartoja, o kas skirias? Kas norėtų pasolfedžiuoti šiuos taktus? Pakartokime visi kartu.“

Tokio pobūdžio komentarai skatina mokiniu įsigilinti į tai, ką jie daro, suprasti, kaip galima išspręsti iškilusius sunkumus (komentarais mes mokiniams nurodome mokymosi strategijas).

Užduoties formuluotė – kriterijus

Vienu sakiniu apibūdinkite skambėjusio fragmento sukeltą įspūdį ir įvardykite, koks muzikos kūrinio elementas šį įspūdį sukėlė. Galite pasinaudoti žodžių banku:

pasikartojimai, frazės kartojimas, tęsiamas vargonų garsas, choro dainavimas, staigi kūrinio pabaiga, dinaminis augimas, kulminacija, disonansai, faktūros tirštėjimas, faktūros skaidrėjimas, giesmė

.....
.....
.....
.....

Uždaro ir atviro tipo klausimai

- Kokio stiliaus pradininkas yra kompozitorius Bronius Kutavičius?
 - **A** lietuviško klasicizmo
 - **B** lietuviško romantizmo
 - **C** lietuviško minimalizmo

- Nurodykite 2 bruožus, būdingus minėto stiliaus kūriniam.

1 bruožas

.....

2 bruožas

.....

Refleksijos sakiniai

- Ne tik mokykloje aš galėčiau panaudoti _____ kai _____

- _____ (pamokoje, mokykloje, popamokinėje veikloje) aš
panaudosiu _____ nes tai padės man _____

- _____ (dalykas, teiginys, mintis) _____ yra panaši
kaip _____, nes abi(u) _____

- Kitą kartą aš

- Aš norėčiau sužinoti
apie _____ kai _____
_____ kadangi norėčiau _____

- Aš nenaudosiu _____ kai _____
_____“

Kaupiamojo pažymio sandara

Veiklos sritis	Taškai	Užduočių skaičius	Iš viso taškų
Muzikavimas	3	4	12
Muzikos kūryba	7	2	14
Muzikos klausymasis	4	6	24
Tiriamasis darbas	10	1	10
Raštingumas	3	4	12
Iš viso	26	17	72

Kiti svarbūs dalykai

- Grupės sudarymo pagrindas
- Grupinio darbo vertinimas
- Užduoties atlikimo žingsniai
- Meninio ugdymo pasiekimų patikrinimas
- Menų brandos egzaminas

Informacija

www.upc.smm.lt

[Daugiau pavyzdžių](#)

zydre.jautakyte@upc.smm.lt